

Nostalgi og bonderomantikk

Sveen gard var et falleferdig småbruk i Skeislia da Steinar Nyheim overtok i 2010. Mulighetene han så for seg overskygget omfattende fukt- og råteskader, jordgulv i halve stua og at kårboligen var nedsota etter pipebrann.

Av Åse Kari Gravråk

– Selv om det var mye å ta fatt på var magesfølelsen god, sier Steinar. – Det som først og fremst fenga her i hovedhuset var entreen, trappa og gangen oppe. Kjøpskontrakten ble signert samme dag som vi var på visning.

Historie i tak og vegger

Steinar og hans daværende samboer og deres to barn flyttet til Sveen. Oppussing og restaurering ble satt i gang, og med god hjelp av familie og venner ble det slitne småbruket gradvis oppgradert til et innbydende gardstun med idyll og særpreget. På Sveen er det mye historie både i vegger og tak, og enkelte plasser er det til og med synlige «hull i historien».

– Vi har funnet granathull fra krigens dager oppunder gavlen og i bølgeblikktaket på låven, forteller Steinar. – Det sies at det er fra krigen.

Nostalgisk gjesterom

Han har sans for gamle ting og hadde samla en god del opp gjennom årene før han flytta til Sveen. Alt ble med på flyttelasset. Det største soverommet i andre etasje har sannsynligvis vært en slags «finstue» fra gammelt av. I dag har denne stua blitt til gjesterom med gamle senger og nostalgisk interiør. Her står potta under senga, en dostol ved døra, en radio og lampe av gammel årgang på hylla. En del av interiøret stod igjen etter de gamle eierne. Her er det lett å drømme seg tilbake i tid og nyte utsikten mot bygda.

Nostalgisk interiør på soverommet.

Sveen gard 2010

Sveen gard 2021

Bonderomantikken slo rot

Nå ville skjebnen, eller tilfeldighetene, at Steinar skulle møte Ingebjørg Riste fra Valdres noen år senere. Og for å gjøre en lang historie kort ble Ingebjørg koronafast på Sveen i fjor vinter, og siden den gang har hun blitt der. Før koronaen tok grep hadde Ingebjørg allerede pendlet et par år, men nå slo bonderomantikken definitivt rot.

Tar vare på det gamle

– Det var et eldorado for meg å komme hit for jeg elsker gamle ting og interiør, sier Ingebjørg. – Steinar hadde lagret det meste i låven og på stabburet, men jeg har dratt inn noen antikviteter og laget noen oaser som er mitt fotavtrykk. Jeg tror det hadde vært utfordrende å flytte hit hvis alt hadde vært tipp topp og jeg ikke hadde fått være med å påvirke. Ingebjørg ser bort på Steinar som nikker bekræftende: – Det er helt greit!

Steinar og Ingebjørg liker å ta vare på noe av det gamle. Dørene i første etasje bærer fortsatt spor etter Synnøve Sveen (1910-1982) som tidligere bodde på garden og var kjent for sine dekorasjonsmalerier i bygda. Dørene er nydelig dekorert med bladmønstre som er malt med sirlige penselstrøk.

Stor overgang

Ingebjørg legger ikke skjul på at overgangen ble ganske stor da hun flyttet sammen med Steinar. Hun hadde alltid bodd alene og kom fra en liten familie. Steinar kom fra en storfamilie og hadde venneflokk som kom og gikk.

– Jeg mista fullstendig oversikt og kontroll, haha! Null oversikt! Men nå har jeg blitt vant med det. Nesten.

Døgnåpent Vipps-marked på rampa

Med interesse for lokalmat hadde hun i flere år laga syltetøy og saft, geleer og sirup og reist rundt og solgt på markeder. I fjor ble det satt en stopper for de fleste markeder pga. pandemien. Da fikk Steinar en knakende god idé.

– Du kan vel lage deg et marked ute på rampa? Som sagt så gjort. De fiksa kjøleskap, annonserte på Facebook og satte opp en MARKED-plakat på rampa. Et døgnåpent Vipps-marked fra juli til oktober resulterte i masse salg og gode tilbakemeldinger.

Stabburet

I år som i fjor vil det bli vippsmarked før jul på stabburet. Nå er det flere som har spurt om å få bidra med sine produkter så her blir det noe for enhver smak. Det museums-innredede stabburet leies ut til overnatting om sommeren. Det er soverom i andre etasje og mulighet for å lage seg frokost i første. Hittil har det vært utedo i fjøset for stabburgjestene, men nå bygger Steinar eget gjestebad i kjelleren.

Lafting og jakt

Steinar er ansatt i E-verket, han er «stolpeklarer» og jobber med høyspentnett. Lafting og jakt er de store hobbyene. Hvert år jakter han på bjørn i Sverige, elg og gaupe i Gausdal. Han trenger ikke nødvendigvis å dra langt for å finne gaupe. Den kan av og til både ses og høres på jordet nedenfor Sveen (!)

Felles prosjekt

Garasje og verksted har han satt opp, han har lafta hus til søpledunkene og en rampe som står ved innkjørselen.

– Nå er Steinar i gang med å lafte et nytt stabbur, forteller Ingebjørg. – Og jeg har samla alt som trengs av møbler og servise og inventar, så dette er et prosjekt vi har sammen, det er viktig. Drømmen er å drive en liten gardsbutikk skjønner du.

Julestemning

Enn så lenge jobber Ingebjørg på Joker på Skei, så får tiden vise hva prosjektene på Sveen fører med seg. Juleferien nærmer seg og lille julaften har de fast tradisjon med å dra hjem til mor og far Nyheim der storfamilien samles i baklia i Gausdal. Julestemning får Steinar når huset er vaska og pynta til jul, mens Ingebjørg må høre «O helga natt». Da er det jul på Sveen.

Steinar og Ingebjørg trives godt på Sveen.

Gamle fine ting er tatt vare på.

SVEEN GARD

- Sveen var rydningsplass på 1790-1800 tallet
- Navnet Sveen stammer fra tidligere eier av garden
- Det var kyr på Sveen fram til 1975
- Steinar Nyheim (f. 1969) kjøpte Sveen i 2010, han har tre voksne barn, ett barnebarn og er samboer med Ingebjørg Riste.

Foto: Privat

Foto: Privat

